تنش

مسکو: امریکا برای روسیه و چین شمشیر را از رو بسته است

پرواز بمب‌افکن‌های اتمی ناتو در مرز روسیه و صحبت از «تلفن قرمز» بین پکن و واشنگتن

امریکایی‌ها فعلاً همچنان در مسیری هستند که اژدهای چینی و خرس روسی را تحت فشار نظامی و امنیتی قرار دهند تا مبادا این دو قدرت موازنه قوا را بیش از این به ضرر امریکا و متحدانش جابه‌جا کنند. سفارت مسکو در واشنگتن در زمینه تصمیم پنتاگون برای استفاده از بمب‌افکن‌های اتمی B-52H در رزمایش دریایی ناتو در نزدیکی مرزهای روسیه هشدار داد. در عین حال تنها یک هفته پس از آغاز رزمایش نظامی امریکا در اقیانوس آرام، روسیه نیز از آغاز برگزاری رزمایش گسترده‌ای در این اقیانوس خبر داد اما مانوری از لفاظی و تهدیدات علیه چین هم از واشنگتن به گوش می‌رسد و وزیر دفاع امریکا از لزوم برقراری خط تلفن قرمز ما بین پکن و واشنگتن سخن گفته است تا روح رقابت میان دو این هم همچنان از صرف تجاری بودن فاصله بگیرد و به سمت تقابل نظامی پیش برود.

رزمایش بزرگ بالتاپس، بزرگ‌ترین رزمایش دریایی بین‌المللی در دریای بالتیک است که از سال ۱۹۷۱ سالانه در ماه‌های ماه و ژوئن برگزار می‌شود. رزمایش ۲۰۲۱ بین روزهای ششم تا ۱۸ ژوئن با مشارکت بیش از ۴هزار نظامی، شش هواپیمای نظامی از ۱۶ کشور عضو ناتو از جمله امریکا، انگلیس، کانادا، سوئد و فنلاند در حال برگزاری است. نیروهای امریکایی در اقیانوس آرام نیز هفته گذشته یک رزمایش دریایی گسترده را برگزار کردند. در مقابل، وزارت دفاع روسیه نیز روز پنج‌شنبه از آغاز رزمایش نظامی گسترده این کشور در بخش میانی اقیانوس آرام خبر داد. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، وزارت دفاع روسیه در بیانیه خود اعلام کرد: «در حال حاضر تمرین بخش‌های مختلف نیروی دریایی در بخش میانی اقیانوس آرام بر اساس طرح آموزش فرماندهی و گروه‌های وابسته به نیروی دریایی در اقیانوس آرام در حال انجام است.» در این رزمایش ۲۰ کشتی جنگی و کشتی پشتیبانی و زیردریایی و ۲۰جنگنده مشارکت دارند.

در همین حال سفارت مسکو در واشنگتن از تصمیم وزارت دفاع امریکا برای استفاده از بمب‌افکن‌های راهبری B-52 با قابلیت حمل کلاهک اتمی در رزمایش بالتاپس(Boltops) ۲۰۲۱ نیروهای ناتو شدیداً انتقاد کرد و آن را اقدامی تحریک‌کننده و بستن شمشیر از رو خواند. سفارت روسیه در امریکا همچنین تأکید کرد: استفاده از بمب‌افکن‌های اتمی B-52H در طول این رزمایش یک رفتار تحریک‌آمیز دیگر است. این قبیل اقدامات باعث تشدید شرایط در اروپا و بدتر شدن فضای روابط پیش از نشست مهم «جو بایدن» و «ولادیمیر پوتین» شده است. ما از امریکا می‌خواهیم در این تصمیم خود درباره امنیت اروپا بازنگری و فعالیت‌های خطرناک نزدیک مرزهای روسیه را متوقف کند.

■ضرورت برقراری خط «تلفن قرمز» با چین

در جریان یک جلسه استماع مربوط به بودجه نظامی در کمیته نیروهای مسلح سنای امریکا سناتور انگوس با ابراز نگرانی درباره نبود یک خط تلفن داغ(قرمز) با چین هم در سطح ریاست جمهوری و هم در سطح وزیر دفاع گفت: چینی‌ها به آن بی‌میل هستند اما من معتقدم این باید یک اولویت امنیت ملی باشد.

لوید آستین، وزیر دفاع امریکا با بیان اینکه در این نگرانی با کینگ شریک است و کاملاً موافق چنین چیز حیاتی است، ادامه داد: با نگاه به برخی از رفتارهای تهاجمی که ما از سوی چین در حوزه هند- اقیانوسیه شاهد بوده‌ایم، من نگران رخدادی هستم که باعث بروز یک بحران شود و من فکر می‌کنم ما نیازمند این قابلیت هستیم که بتوانیم هم با همپیمانان و شرکایمان و هم با رقبا یا رقبای بالقوه خود گفت‌وگو کنیم.

آستین در مواجهه با پرسش‌های مکرر سناتورها درباره ارزیابی‌اش از نیات چین و اینکه آیا امریکا تلاش کافی در قبال پیروز شدن در جنگ احتمالی با چین صرف می‌کند، گفت: من قطعاً معتقدم هدف آنها کنترل حوزه هند- اقیانوسیه است و من همچنین معتقدم آنها مایل هستند به اینکه در جهان کشور مسلط یا برتر باشند. در عین حال مارک میلی، رئیس ستاد مشترک ارتش امریکا نیز در این نشست در پاسخ به سؤال سناتور جاش هاولی درباره لزوم آمادگی برای بازداشتن چین از اقدام علیه تایوان در عرض «سه تا هفت سال آینده» اظهار کرد مأموریت اصلی باید بازدارندگی باشد نه درگیری.

دورنما

نمایش قدرت ناو گروه ایرانی در اقیانوس اطلس

حضور ناو گروه ایرانی متشکل از مکران و سهند در اقیانوس اطلس، باعث نگرانی امریکا شده است. ایران سفر این ناو گروه را نشان دادن اقتدار در دریانوردی خوانده و آن را بلندترین و سخت‌ترین مأموریت دریایی نیروی دریایی توصیف کرده، ولی امریکایی‌ها مدعی هستند این کشتی‌ها حامل تسلیحات به «همسایگی امریکا» ست.

لوید آستین، وزیر دفاع امریکا روز پنج‌شنبه درباره حضور دو کشتی نظامی ایرانی که گزارش منابع غربی می‌گویند در حال حرکت به سمت ونزوئلاست ابراز نگرانی کرد. دو مقام در وزارت دفاع و یک مقام کنگره امریکا که خواستند نامشان فاش نشود، به پولیتیکو گفتند که دولت جو بایدن از طریق کانال‌های دیپلماتیک کاراکاس و هاوانا را تحت فشار قرار داده است تا مانع پهلو گرفتن کشتی‌های ایرانی در بنادر این کشورها شود. ایران تأیید کرده که یک ناوشکن و یک کشتی پشتیبانی در حال حرکت در اقیانوس اطلس هستند اما مسیر آنها را تأیید نکرده است. حبیب‌الله سیاری، معاون ارتش گفته که این کشتی‌ها ماه پیش بندر عباس را ترک کرده‌اند و این سفر را بلندترین و سخت‌ترین مأموریت دریایی نیروی دریایی توصیف کرد. سناتور دموکرات ریچارد بلومنتال روز پنج‌شنبه در یک جلسه کنگره از وزیر دفاع امریکا درباره این دو کشتی ایرانی سؤال کرد که آیا دولت امریکا دقیقاً می‌داند کشتی‌های ایرانی حامل چه نوع باری هستند که لوید آستین گفت حاضر است در نشستی دیگر به این سؤال پاسخ دهد. آستین در عین حال گفت: من کاملاً نگران اشاعه تسلیحاتی، از هر نوعی، در همسایگی امریکا هستم. سناتور بلومنتال گفته که تصور می‌شود این کشتی ها «حامل سلاح هایی باشند که برای برآورده کردن شرایط معامله‌ای که ایران و ونزوئلا سال پیش امضا کردند ارسال می‌شود.» او ادعا کرد: «حداقل تا جایی که به من مربوط می‌شود ما نوع سلاح‌ها را نمی‌دانیم. گزارش‌هایی هست که ونزوئلا در حال بررسی خریداری موشک از ایران است، از جمله موشک‌های دوربرد.» بلومنتال گفت به شدت نگران بدعتی است که اجازه می‌دهد ایران به منطقه سلاح بفرستد و آستین نیز گفته که در این نگرانی با او شریک است. ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه امریکا نیز در مورد بار این کشتی‌ها اظهار نظر نکرده اما گفته «آماده‌ایم اهرم‌هایی که در اختیار داریم، از جمله تحریم‌ها را علیه هر بازیگری که به ایران امکان می‌دهد سلاح در اختیار شرکا و گروه‌های خشن تحت امر خود بگذارد، استفاده کنیم.» او گفت: «اگر این تلاشی برای انتقال سلاح یا در غیر این صورت ناقض تعهدات بین‌المللی ایران باشد، ما آماده نشان دادن واکنش هستیم.» حبیب‌الله سیاری، معاون هماهنگ کننده ارتش بدون تأیید ادعای مقام‌های امریکایی به خبرنگاران گفته که این دو کشتی هفتاد و هفتمین ناوگروه نیروی دریایی ایران را تشکیل می‌دهند و هدف از سفر آنها نیز نشان دادن اقتدار جمهوری اسلامی ایران در عرصه دریانوردی است.

تحریم جدید در کشاکش مذاکره برای لغو تحریم!

امریکا باز هم چند فرد و نهاد را در رابطه با ایران در فهرست تحریم قرار داد

گزارش یک

در آستانه دور ششم مذاکرات وین برای احیای برجام، وزارت خزانه‌داری امریکا در تازه‌ترین تحریم‌ها چند فرد حقیقی و حقوقی یمنی، سوری و اماراتی را به ادعای ارتباط با سپاه پاسداران برای قاچاق کالا و ارز به انصارالله یمن تحریم کرد؛ اقدامی که می‌تواند مذاکرات هسته‌ای برای لغو تحریم‌ها را تحت‌الشعاع قرار دهد و پروسه رسیدن به توافق را طولانی‌تر کند.

درحالی که مقامات ایران بارها اعلام کرده‌اند امریکا برای بازگشت به برجام و نشان دادن حسن‌نیت خود باید همه تحریم‌های ضد ایرانی را لغو کند، اما برخلاف این درخواست‌ها، کاخ سفید تحریم‌های جدیدی علیه افرادی که مدعی ارتباط با ایران هستند، اعمال کرده است. دولت امریکا مدعی شده یک شبکه قاچاق کالا و انتقال ارز مرتبط با سپاه پاسداران و انصارالله یمن را شناسایی و تحریم کرده است. به گزارش شبکه تی‌آرتی ترکیه، وزارت خزانه‌داری امریکا روز پنج‌شنبه در یک بیانیه رسمی اعلام کرد که این شبکه زیر نظر سعید جمال، سرمایه‌دار انصارالله مستقر در ایران فعالیت می‌کند. بنا بر ادعای این بیانیه، افراد تحریم شده دهها میلیون دلار درآمد ناشی از فروش کالاهای مختلف از جمله نفت ایران را به طریق شبکه‌ای از واسطه‌ها و صرافی‌ها در چند کشور به انصارالله منتقل می‌کنند. این وزارتخانه یکی از افرادی که به فهرست افراد تحت تحریم امریکا افزوده را شخصی به نام سعید احمد محمد الجمال معرفی کرده است. الجمال متهم به حمایت مالی از انصارالله با استفاده از تجارت غیرقانونی نفت شده است. مقامات امریکایی گفتند که برخی افراد تحریم شده در ترکیه و امارات فعالیت دارند. وزارت خزانه‌داری امریکا در بیانیه خود مدعی است: «حمایت مالی این شبکه حملات اسفناک حوثی‌ها که زیرساخت‌های غیرنظامی و عمده در یمن و عربستان سعودی را تهدید می‌کند، امکانپذیر می‌کند. این حملات تلاش‌ها برای خاتمه بخشیدن به درگیری را تضعیف می‌کند.» امریکا درحالی ایران را به قاچاق کالا و ارز به انصارالله متهم می‌کند که یمن از هفت سال پیش توسط ائتلاف سعودی از سوی دریا و هوا محاصره شده است و حتی کمک‌رسانی بشردوستانه سازمان ملل نیز به آن امکان‌پذیر نیست. امریکا که تحریم‌هایش علیه ایران به سقف رسیده است، اکنون به گزینه‌های دیگر روی آورده است و به بهانه کمک به گروه‌های نزدیک به ایران در منطقه تلاش می‌کند همچنان لیست تحریمی خود را ادامه دهد. از سوی دیگر، آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه امریکا هم روز پنج‌شنبه با صدور بیانیه‌ای محمد عبدالکریم غماری و یوسف مدنی را متهم کرد که با ادامه حملات نظامی در تشدید بحران انسانی و بی‌ثباتی یمن نقش جدی داشته‌اند و نام آنها به فهرست تحریم‌های ایالات متحده اضافه شده است. به گزارش بی‌بی‌سی، در این بیانیه آمده است: «محمد عبدالکریم غماری تدارک حملات نیروهای حوثی به ویژه در استان مأرب و حملات هوایی علیه عربستان سعودی را بر عهده داشته است. یوسف مدنی از رهبران برجسته نیروهای حوثی نیز متهم شد که در عملیات علیه مأرب نقش داشته است.»

تحریم‌های جدید امریکا که به بهانه‌های واهی علیه افراد مرتبط با ایران اعمال شده، درحالی است که ایران و دیگر اعضای برجام برای لغو تحریم‌های امریکا از دو ماه پیش در وین مذاکرات هسته‌ای را از سر گرفته‌اند، با این حال دولتمردان کاخ سفید با این ادعا که برخی تحریم‌ها ربطی به برنامه هسته‌ای ایران ندارد، کماکان به تحریم‌های جدید اقدام می‌کنند. در روزهای اخیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز همسو با سیاست‌های غرب، مدعی کشف ذرات اورانیوم در برخی مناطق ایران شده است تا بدین ترتیب ایران را برای رسیدن به توافق فوری و همکاری‌های بیشتر با آژانس تحت فشار قرار دهد؛ اقدامی که با واکنش روسیه و ایران مواجه شده است و مقامات دو کشور چنین سناریویی را سیاسی کاری برای اهداف پنهان غرب اعلام کرده‌اند. با توجه به اینکه برخی مسائل کلیدی حل نشده بین ایران و امریکا برای لغو تحریم‌ها باقی مانده است، اعمال تحریم‌های جدید فرایند رسیدن به توافق را دشوارتر از قبل می‌کند، چراکه هیئت ایرانی هر گونه تحریم جدید را مغایر با روح برجام می‌داند.

■لغو شماری از تحریم‌ها

با وجود تحریم‌های جدید امریکا علیه افراد مرتبط با ایران، برخی شخصیت‌ها و شرکت‌های مرتبط با ایران از لیست تحریم‌ها کنار گذاشته شده‌اند. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، وزارت خزانه‌داری امریکا روز پنج‌شنبه سه مقام سابق دولت ایران را از فهرست تحریم‌ها خارج کرد. در بیانیه‌ای که روی وب‌سایت وزارت خزانه‌داری امریکا قرار گرفته است اسامی سه فرد ایران به نام‌های «احمد قلعه‌بانی»، «فرزاد بازرگان» و «محمد معینی» به عنوان اشخاص ایرانی که نامشان از فهرست تحریم‌ها حذف شده دیده می‌شود. همچنین دولت امریکا دو شرکت کشتیرانی سی‌چارمینگ (هنگ کنگ) و شرکت آوکسیینگ (شانگهای) چین هم که در سال ۲۰۲۰ میلادی به اتهام حمل و نقل محصولات نفتی ایران تحریم شده بودند نیز از فهرست تحریم‌ها خارج کرده است. خزانه‌داری امریکا گفته این اقدام در نتیجه تغییر رفتار یا وضعیت نفرات و نهادهای تحریم‌شده صورت گرفته و تعهد واشنگتن را به رفع تحریم‌ها در صورت تغییر رفتار نشان می‌دهد. به گزارش خبرگزاری رویترز، ند پرایس سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا پنج‌شنبه شب در ارتباط با لغو این تحریم‌ها گفت: «خارج کردن افراد و نهادها از لیست تحریم‌ها امری متداول است و اقدامی در مطابقت با رویه‌های دولت است و جهت شفاف‌سازی اعلام می‌کنم که برداشتن این تحریم‌ها، با برجام یا مذاکراتی که در وین در جریان است هیچ ارتباطی ندارد.» ایران لغو همه تحریم‌های قبلی را پیش‌شرط رسیدن به توافق در وین عنوان کرده است، در حالی که مقامات واشنگتن مدعی هستند تنها حاضرند تحریم‌های مرتبط با برنامه هسته‌ای را لغو کنند و تحریم‌های غیرهسته‌ای کماکان ادامه خواهند داشت.

■مسائل لاینحل در وین

دور ششم نشست بعدی کمیسیون مشترک برجام در وین در روزهای آینده برگزار می‌شود و به گفته مقامات روسی و ایرانی، همچنان برخی مسائل لاینحل باقی مانده است. به گزارش خبرگزاری تاس، میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین درباره برگزاری دور بعدی مذاکرات احیای توافق هسته‌ای در وین در صفحه توئیترش نوشت: «شست بعدی کمیسیون مشترک برجام آخر هفته برگزار می‌شود. این نشست آغاز ششمین دور از مذاکرات وین درباره احیای توافق هسته‌ای خواهد بود. آیا این دور آخر خواهد بود؟ هیچ کسی نمی‌داند اما تمامی مذاکره‌کنندگان امیدوارند این طور باشد.» این دیپلمات روس تأکید کرد: «ارزیابی‌های متعددی درباره چشم‌اندازها وجود دارد، زیرا هر دو طرف ایرانی و امریکایی اظهارات خوددارانه‌ای را مطرح می‌کنند. این امر به دلیل این واقعیت است که برخی از مسائلی که از اهمیت اساسی برای این دو مشارکت‌کننده در گفت‌وگوها برخوردار هستند، همچنان در دستور کار قرار دارند. پیش‌بینی چگونگی پیشرفت امور دشوار است.»

پیشتر نیز سیدعباس عراقچی، رئیس مذاکره‌کنندگان ایران اعلام کرده بود برخی مسائل کلیدی در وین باقی مانده که حل نشده است. وانگ‌یی، وزیر خارجه چین هم روز جمعه بر لزوم رفع تحریم‌های امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد.

وانگ گفت: «اقدامات زورگویانه و قلدری‌های یکجانبه امریکا، منشأ اصلی مشکلات بر سر برنامه هسته‌ای ایران است.» همچنین سه کشور اروپایی طرف برجام در بیانیه‌ای مشترک از ایران خواسته‌اند کاملاً با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری کند و تمامی اطلاعات و توضیحات مورد نیاز را بدون تأخیر در اختیار این نهاد بین‌المللی قرار دهد.

گزارش ۲

فشار امریکا برای لغو راهپیمایی صهیونیستی از ترس موشک‌ها

با وجود پافشاری صهیونیست‌های تندرو برای برگزاری راهپیمایی پرچم، واشنگتن که تجربه جنگ اخیر در غزه را فراموش نکرده است، می‌داند تهدیدهای گروه‌های مقاومت فلسطین پوشالی نیست و به همین دلیل از وزیر جنگ رژیم صهیونیستی خواسته است مانع هر گونه اقدام تنش‌زا از جمله برگزاری این راهپیمایی شود.

قرار است صهیونیست‌ها سه‌شنبه آتی با تجمع در خیابان‌های قدس اشغالی و تکان‌دادن پرچم این رژیم بر لزوم پاکسازی نژادی تأکید کنند. برنامه برگزاری این مراسم موسوم به راهپیمایی پرچم که پیشتر یکبار لغو شده بود، آن هم در محله‌های مسلمان‌نشین باعث نگرانی امریکا شده است، به خصوص که رسانه‌های صهیونیست هم از اقدام حماس در شلیک آزمایشی یک فروند موشک از نوار غزه به سوی دریا خبر دادند. در صورت صحت این ادعا، موشک یاد شده، اولین موشک آزمایشی است که حماس پس از برقراری آتش‌بس شلیک کرده است. روزنامه صهیونیستی یدیعوت آحارونوت در مورد توجه واشنگتن به ضرورت برقراری آرامش نوشت که کاخ سفید به تل‌آویو هشدار داده است برگزاری راهپیمایی پرچم، علاوه بر اینکه موج جدیدی از تظاهرات فلسطینی‌ها را به دنبال خواهد داشت، زمینه را برای جنگ دیگری در نوار غزه مساعد می‌کند.

در همین راستا، مقام‌های امریکایی به بنی گانتس پیام دادند که آنها انتظار دارند اسرائیل از اقداماتی که منجر به افزایش تنش‌ها می‌شود، اجتناب کند، البته این تنها اقدام امریکایی‌ها نیست. آنها به موازات دعوت کردن صهیونیست‌ها به خودداری از تنش‌آفرینی، تحریم حماس را هم مدنظر دارند. ژانت یلن وزیر خزانه‌داری امریکا روز پنج‌شنبه در سخنانی در کنگره از حماس به عنوان یکی از اهداف دولت امریکا برای برنامه‌های تحریم ضدتروریسم یاد کرد و گفت: «ما تحریم حماس و حامیان آن را در اولویت قرار می‌دهیم.»

با این حال، فضای قدس چندان آرام نیست. اشغالگران، هزاران نظامی و پلیس در قدس اشغالی مستقر کرده‌اند. پلیس رژیم اشغالگر صهیونیستی به فلسطینیانی که مانع از اقدام ایتمار بن غفیر عضو افراطی کنست برای برافراشتن پرچم رژیم صهیونیستی در باب‌العامود شدند، حمله و بیش از ۱۰ فلسطینی را بازداشت کرد. ۱۳ نفر دیگر هم در درگیری با این نیروها زخمی شدند.

■صهیونیست‌ها منتظر انفجار هولناک

جنبش مقاومت اسلامی فلسطین با صدور بیانیه‌ای ضمن هشدار به رژیم صهیونیستی درباره عواقب برپایی این راهپیمایی، فلسطین را به مقابله با اشغالگران و تحصن در مسجدالاقصی فراخواند. خلیل الحیه، معاون رئیس جنبش حماس در غزه گفت که چنانچه رژیم صهیونیستی، شهرک‌نشینان تندرو و در بیت‌المقدس و مسجدالاقصی را مهار نکند، این جرقه‌ها ممکن است در نهایت یک انفجار هولناک را به دنبال داشته باشد. الحیه تهدید کرد: «برای آنکه آتش‌بس ادامه یابد باید فرآیند بیرون راندن فلسطینیان از خانه و کاشانه‌شان در حومه شهر بیت‌المقدس متوقف شود. ما برای بازگشایی گذرگاه‌ها و ورود کمک‌های مالی قطر به غزه زیاد منتظر نمی‌مانیم.» همچنین ابوعبیده، سخنگوی گردان‌های شهید عزالدین قسام درباره پیامدهای ناشی از خدشه‌دار شدن حرمت مسجدالاقصی هشدار داد. خالد البطش، عضو دفتر سیاسی جنبش جهاد اسلامی نیز از تمامی طرف‌ها خواست بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی و دولت وی را از سیاست زمین سوخته بازدارند؛ سیاستی که او برای در امان ماندن از دادگاهی شدن و از دست دادن آینده سیاسی خویش در پیش گرفته است.

■تأخیر راهپیمایی به دلیل بازدارندگی

محمود الزهار از رهبران جنبش حماس در گفت‌وگو با شبکه خبری المیادین گفت: پیامدهای نبرد شمشیر قدس علیه رژیم صهیونیستی و شرکای آن بسیار زیاد است و این رژیم در جنگ مذکور، شکست خورد. الزهار با بیان اینکه این نبرد، ادعاهای واهی صهیونیست‌ها مبنی بر شکست‌ناپذیری آنان را نقش بر آب کرد، تصریح کرد: «نبرد آینده، سرنوشت‌ساز خواهد بود.» شیخ نعیم قاسم، معاون دبیر کل حزب‌الله لبنان تصریح کرد: «برخی از نتایج مقاومت را در شمشیر قدس دیدیم که در فلسطین صورت گرفت.» وی با بیان اینکه همه در فلسطین بر مقاومت به عنوان راهکار تأکید دارند، خاطر نشان کرد: مقاومت فلسطین، بازدارندگی در برابر دشمن را تثبیت کرد و دستیابی به این نتیجه که دولت رژیم صهیونیستی تصمیم گرفت راهپیمایی پرچم را به تأخیر بیندازد، کار آسانی نبود.

■ لاپید توافق امضا کرد

تنش‌آفرینی نتانیاهو با توجه به تحولات اخیر و در شرایطی که حامیانش برای بقای او در قدرت به جادوگری روی آورده‌اند، بی‌دلیل نیست. نتانیاهو در شرایطی که در معرض حذف از قدرت قرار دارد، دست از تحریک افراط‌گرایان برنمی‌دارد. وی شامگاه دوشنبه در حمایت از برگزاری راهپیمایی پرچم با رؤسای دستگاه‌های امنیتی دیدار کرده بود، با این حال آخرین تحولات نشان می‌دهد یائیر لاپید، رئیس حزب آینده است و رهبر مخالفان، پنج‌شنبه شب توافق‌های ائتلافی را با لیست متحد عربی به رهبری منصور عباس و «اسرائیل بیتنا» با ریاست آویگدور لیبرمن امضا کرد. این توافق به این معناست که قانون کامینتس درباره مجازات متهمان به ساخت و ساز غیرقانونی به ویژه در مناطق عرب‌نشین اراضی اشغالی تا پایان ۲۰۲۴ متوقف می‌شود.

همچنین دولت دو طرح را به ارزش ۹/۲۵ میلیارد دلار و ۷۷۰ میلیارد دلار به مدت پنج سال برای کاهش شکاف بین جوامع عربی و یهودی و مبارزه با «خشونت و جنایت در جامعه عربی» تصویب خواهد کرد. طرح دیگری نیز به ارزش ۲۰ میلیارد شکل(۶/۱۷ میلیارد دلار) با هدف ارتقای زیرساخت جاده‌ها در جامعه عربی تصویب خواهد شد. براساس قانون رژیم صهیونیستی لاپید باید تمام توافق‌های ائتلافی را به کنست ارائه کند.

اشغالگران، هزاران نظامی و پلیس در قدس اشغالی مستقر کرده‌اند.

نگاه

دکتر سید رضا میرطاهر

گرگ بایدن در پوستین گوسفند

جو بایدن چه در مبارزات انتخاباتی و چه پس از ورود به کاخ سفید می‌گفت به توافق هسته‌ای برجام برمی‌گردد ولی عملکرد دولت او طی این ۱۴۰ روز نشان‌دهنده تداوم رویکرد خصمانه واشنگتن علیه ایران است. وزارت خزانه‌داری امریکا در تازه‌ترین اقدام روز پنج‌شنبه ۲۰ خرداد چندین شخص و نهاد را به بهانه نقش‌آفرینی در تأمین مالی نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و جنبش انصارالله یمن در فهرست تحریم قرار داد. وزارت خزانه‌داری امریکا گفته که دفتر کنترل دارایی‌های خارجی (اوفک) شبکه‌ای را که به تأمین مالی نیروی قدس سپاه و حوثی‌های یمن (انصارالله یمن) کمک می‌کردند، در فهرست تحریم‌ها قرار داده است. طبق فهرست وزارت خزانه‌داری امریکا، اسامی هفت شخص، چهار شرکت و یک کشتی را در فهرست جدید تحریم‌ها قرار داده است. این اقدام با استناد به «فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴» انجام شده است. نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز به موجب همین فرمان، سال ۲۰۰۷ در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته است. از سوی دیگر وزارت خزانه‌داری امریکا در حرکتی متفاوت اعلام کرد که اسامی سه مقام سابق دولت ایران را از فهرست تحریم‌ها خارج کرده است. دولت امریکا علاوه بر این سه نفر، دو شرکت را که قبلاً به اتهام اکتساب، فروش، انتقال یا بازاریابی برای محصولات پتروشیمی ایران در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته بودند، از فهرست تحریم‌ها خارج کرده است. خزانه‌داری امریکا ادعا کرده است این اقدام در نتیجه تغییر رفتار یا وضعیت نفرات و نهادهای تحریم‌شده صورت گرفته و تعهد واشنگتن را به رفع تحریم‌ها در صورت تغییر رفتار نشان می‌دهد. «ند پرایس» سخنگوی وزارت خارجه امریکا نیز تأکید کرده که هیچ ارتباطی بین رفع تحریم‌ها علیه سه مقام سابق ایران و مذاکرات جاری در وین برای تعیین سرنوشت برجام، وجود ندارد. به نظر می‌رسد دولت بایدن با اقدامات تحریمی اخیر یعنی اعمال تحریم‌های جدید و لغو برخی موارد تحریمی قبلی قصد دارد این را به نمایش بگذارد که اگر چه همچنان سیاست تحریمی علیه ایران و متحدان منطقه‌ای آن را در دستور کار دارد، اما در موارد مقتضی و در راستای نشان دادن به اصطلاح حسن‌نیت خود، تحریم‌ها علیه اشخاص و نهادهایی را که به ادعای آن تغییر رفتار داشته‌اند، لغو می‌کند، با این حال چند مسئله در این زمینه قابل ذکر است:

نخست اینکه به نظر می‌رسد رویکرد جدید تحریمی دولت بایدن علیه ایران را می‌توان در این گزاره خلاصه کرد: «چند تحریم را از فهرست خارج و در عوض تعداد بیشتری از تحریم‌ها را به فهرست تحریم‌های ضد ایرانی اضافه کن.» به عبارت دیگر واشنگتن در رویکردی عوام‌فریبانه و برای تصدیق ادعای خود درباره اینکه قصد دارد با ایران در زمینه برجام به تفاهم برسد، برخی موارد تحریم‌های قبلی علیه اشخاص و شرکت‌ها را که دیگر مصداق و موضوعیت ندارد، لغو کرده است اما در عمل در راستای تحقق اهداف ضدایرانی و سیاست‌های منطقه‌ای خود همچنان به تشدید فشارها علیه ایران و متحدان منطقه‌ای آن از طریق اعمال انواع تحریم‌ها ادامه می‌دهد. از سوی دیگر، به رغم ادعای کنار گذاشتن رویکرد فشار حداکثر ترامپ که بی‌سابقه‌ترین تحریم‌ها را علیه ایران اجرا کرد، دولت بایدن بر تداوم فشارهای تحریمی علیه ایران به انحای مختلف تأکید کرده و حتی در جریان مذاکرات وین برای احیای برجام نیز حاضر نشده است اندکی در این زمینه تخفیفی ایجاد کند. مسئله بعدی این است که دولت بایدن بارها تأکید کرده است تنها لغو تحریم‌هایی را بررسی خواهد کرد که مغایر با برجام باشند، از این رو احتمال لغو سایر تحریم‌های دوره ترامپ که به عناوین دیگر مانند حمایت ادعایی تهران از تروریسم علیه ایران وضع شده است، وجود ندارد. این در حالی است که تهران خواهان لغو همه هزار و ۵۰۰ تحریمی است که در دوره ترامپ علیه ایران وضع شده است. به نظر می‌رسد رویکرد دولت بایدن به نوعی تداوم همان رویکرد زورمدارانه دولت ترامپ در قبال ایران است که ناکامی آن تاکنون به اثبات رسیده است ولی واشنگتن هم چنان بر اعمال این سیاست شکست خورده تأکید می‌کند.

رویکرد

واشنگتن پست: ایران برای رصد اسرائیل از روسیه ماهواره می‌خرد

یک روزنامه امریکایی مدعی شد روسیه در تدارک تحویل یک سیستم پیشرفته ماهواره‌ای به ایران است تا به ایران این توانایی را دهد که اهداف نظامی در خاورمیانه و اطراف آن را زیر نظر بگیرد.

به نوشته واشنگتن پست به نقل از سه منبع (دو مقام سابق و فعلی دولت امریکا و یک مقام از خاورمیانه) روسیه ظرف چند ماه آینده ماهواره کاناپوس–وی مجهز به دوربین با کیفیت بالا را به ایران تحویل می‌دهد که به ایران امکان دیده‌بانی را از خلیج فارس تا اسرائیل می‌دهد.

به گفته منابع اطلاعاتی واشنگتن پست، این ماهواره به ایران امکان کنترل مستمر و مداوم اهدافی از پالایشگاه‌ها و تأسیسات نفتی در خلیج فارس تا پایگاه‌های نظامی اسرائیل و پادگان‌های عراق را که نیروهای امریکایی در آن مستقر هستند، می‌دهد. در این گزارش ادعا شده در حالی که ماهواره کاناپوس- وی برای اهداف غیرنظامی در نظر گرفته شده، مقامات نظامی ایران در تمامی مذاکرات خرید این سیستم دخیل بوده‌اند و فرماندهان عالی رتبه ایران به همین منظور از سال ۲۰۱۸ تا کنون چندین بار به روسیه رفته‌اند.

در ادامه این گزارش ادعا شده است که در بهار امسال نیز کارشناسان روسیه به ایران رفته‌اند تا نیروهای زمینی را که قرار است این ماهواره را در یک مرکز جدیدالتأسیس نزدیک شهر کرج هدایت کنند، آموزش دهند. بنا بر گزارش این روزنامه امریکایی این یکی از موضوعاتی است احتمالاً در دیدار این ماه جو بایدن با ولادیمیر پوتین درباره آن گفت و گو شود.

■ویژگی‌های ماهواره جدید

سیستم جدید ماهواره‌ای ایران یک دوربین با وضوح ۲/۱ متری دارد و ایران قادر خواهد بود به این ماهواره مأموریت جاسوسی را از مکان‌های مورد نظر در زمان انتخابی خود بدهد. یک مقام خاورمیانه‌ای که متخصص پکیج‌های سخت‌افزار ماهواره‌ای است به واشنگتن پست گفته است: «این سیستم بهترین در دنیا نیست اما وضوح بالای آن برای اهداف نظامی بسیار مناسب است.» به گفته او «این توانایی به ایران این امکان را می‌دهد که مخزنی از اهداف داشته باشد و ظرف چند ساعت داده‌های مورد نظر خود را به‌روز کند. مقاماتی که با واشنگتن پست صحبت کرده‌اند گفته‌اند نگرانی دیگر این است که ایران می‌تواند این عکس‌های ماهواره‌ای را در اختیار شبه‌نظامیان مورد حمایتش در منطقه بگذارد؛ از حوثی‌های یمن که با دولت مورد حمایت عربستان سعودی در این کشور در نبرد هستند تا حزب‌الله در جنوب لبنان و نیروها در عراق و سوریه. در عین حال کارکرد اصلی این توان ماهواره‌ای پنهان نگه داشته شده است و آن اینکه ایران و روسیه قصد دارند به طور مشترک برای فعالیت‌های فضایی‌شان سرمایه‌گذاری کنند.

■ایرانی‌ها خودشان می‌توانند اما...

در سال ۲۰۱۵ شرکت‌های ایرانی و روسی به توافقی رسیده‌اند که به ایران این امکان را می‌داد تا یک سیستم حساس قابل کنترل را که قادر به جمع‌آوری اطلاعات از اطراف کره زمین، جو و اقیانوس‌هاست، در اختیار بگیرد. ایران در حال حاضر موشک‌های بالستیک و پهپادهایی تولید می‌کند که قادرند اهدافی را در فواصل دور مورد هدف قرار دهند. توانایی ماهواره‌ای جدید می‌تواند تأثیرگذاری این موشک‌ها و پهپادها را بیشتر کند. جفری لویس، کارشناس مستقل و استاد انستیتو میدل‌بری در مرکز مطالعات بین‌المللی مونتری به واشنگتن پست گفته است: «توان داخلی برای گرفتن چنین عکس‌هایی چیزی است که نیروهای نظامی خواهان آن هستند چراکه برای آنها بسیار باارزش است.»